

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Par Jelgavas novada domes 2023.gada _____. _____ saistošajiem noteikumiem
Nr. ____ "Par atbalstu ārstniecības personām un ārstu praksēm Jelgavas novadā"

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>Saistošo noteikumu mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu ārstniecības personām, kuru darba vieta atrodas Jelgavas novada administratīvajā teritorijā, kā arī Jelgavas novada pašvaldības teritorijā reģistrētajām ārstu prakses vietām, tādējādi nodrošinot primāro veselības aprūpes pakalpojumu organizāciju 34 069 (iedzīvotāju skaits uz 01.01.2023.) Jelgavas novada pašvaldības iedzīvotājiem.</p> <p>2023.gadā Jelgavas novada pašvaldībā vērsās vairāki ģimenes ārsti ar lūgumu sniegt finansiālu atbalstu ārstu prakšu uzturēšanai. Kā būtiskākie argumenti tiek minēti 2022. un 2023.gada energoresursu izmaksu straujais kāpums. Pārmērīgais finansiālais slogs draud ar vairāku ārstu prakšu slēgšanu Jelgavas novadā. Tas savukārt apdraud Jelgavas novada iedzīvotāju primārās veselības organizēšanas nodrošināšanu. Rakstiski lūgumi nodrošināt primārās veselības aprūpes organizēšanu Jelgavas novada teritorijā ir saņemti arī no iedzīvotājiem.</p> <p>Pašvaldību likuma 4.panta 6.daļa nosaka, ka pašvaldības viena no autonomajām funkcijām ir – gādāt par iedzīvotāju veselību – [...] organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.</p> <p>Veselības aprūpes finansēšanas likuma 4.panta 7.daļa nosaka, ka viens no veselības aprūpes finansēšanas avotiem ir pašvaldību budžeta finansējums saskaņā ar pašvaldību lēmumiem, kas pieņemti veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai, kā arī atsevišķu pakalpojumu izmaksu segšanai;</p> <p>Latvijas nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam (NAP2027) nosaka, ka prioritāte ir "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki". Prioritātes mērķis - <i>Veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku.</i> Mērķis ir, lai cilvēki ir veseli, rūpējas par savu veselību, ir prasmīgi veselības risku novēršanā. Atbalsts senioru savlaicīgām rūpēm par veselību. Rīcības virziens "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe", tā mērķis ir - <i>Vienlīdzīgi pieejami kvalitatīvi veselības pakalpojumi.</i> Laikus pieejama veselības aprūpe ir kritiski svarīga, lai novērstu priekšlaicīgu darbnespēju un priekšlaicīgu mirstību, kā arī sekmētu sociālo iekļaušanu un produktivitāti. Lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumus, joprojām viens no būtiskākajiem izaicinājumiem ir ES vidējam līmenim atbilstoša ārstu un māsu skaita piesaiste veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, jo īpaši ārstniecības iestādēs reģionos. Lai mazinātu profilaktiski un medicīniski novēršamo nāves gadījumu skaitu, ir būtiski uzlabojama ne tikai veselības aprūpes pieejamība, bet arī kvalitāte. Tas panākams, nodrošinot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu pietiekamu skaitu. Ārstniecības kvalitāte</p>

	<p>un rezultāti uzlabojami, attīstot ģimenes ārstu lomu un kompetences, attīstot pirmsslimnīcu etapu. Ņemot vērā, ka pieaug cilvēku skaits ar vienu vai vairākām hroniskām slimībām, nepieciešams īstenot veselības veicināšanas un profilakses pasākumus</p> <p>Jelgavas novada rīcības plānā 2022.-2023.gadam Rīcības virziens L RV1 nosaka, ka viens no uzdevumiem ir Nodrošināt veselības aprūpes pieejamību un tā rezultativitātes rādītājs ir primārās veselības aprūpes speciālistu piesaiste.</p> <p>Primārās veselības aprūpe ir valsts veselības aprūpes sistēmas galvenais posms veselības aprūpes nodrošināšanā, tas ir pirmais veselības aprūpes sistēmas līmenis daudzpakāpju sistēmā. Tā ir neatņemama valsts sociālās un ekonomiskās attīstības sastāvdaļa.</p> <p>Primārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji ir ģimenes ārsti, tai skaitā primārās veselības aprūpes pediatri un primārās veselības aprūpes internisti, ārsta palīgi (feldšeri), māšas, vecmātes, kuras nodarbinātas ģimenes ārsta praksē, kā arī zobārsti, zobārsta asistenti, zobārstniecības māšas un zobu higiēnisti.</p> <p>Lai Jelgavas novada pašvaldība spētu nodrošināt normatīvajos aktos noteiktās normas, valstī un pašvaldībā uzstādītās prioritātes, mērķus, rīcības virzienus un plānus, ir nepieciešams sniegt finansiālu atbalstu ārstniecības personām, kuru darba vieta atrodas Jelgavas novada administratīvajā teritorijā, kā arī Jelgavas novada pašvaldības teritorijā reģistrētajām ārstu prakses vietām.</p> <p>Saistošie noteikumi veicinās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jaunu speciālistu piesaisti, izmeklējuma veidu pieejamības veicināšanu, ģimenes ārstu piesaistīšanu teritorijai.</p>
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	<p>2023.gadā pašvaldības budžetā finanšu līdzekļi saistošajos noteikumos paredzētajam atbalstam nav plānoti.</p> <p>Izvērtējot potenciālo atbalsta saņēmēju loku un prognozējamo atbalsta apmēru, saistošo noteikumu īstenošanai 2024.gadā nepieciešams apmēram 59 400 euro.</p>
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	<p>Saistošo noteikumu izpilde un attiecīgs finansējums veicinās Jelgavas novadam nepieciešamo kvalificēto medicīnas speciālistu piesaisti, daļēji risinās ar paaudžu maiņu saistītus jautājumus. Nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, tiek veidota iedzīvotājiem labvēlīga vide, kas veicina reģionālo attīstību. Ievērojot valsts stratēģiskos plānus tiek panāktas vienlīdzīgas iespējas visos reģionos un iedzīvotāju sociālā uzticēšanās.</p>
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	<p>Administratīvajām procedūrām tiek pakļauta lēmuma pieņemšana, izpildes administrēšana.</p>
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	<p>Noteikumu izpildes nodrošināšanai pieaug pašvaldības administratīvā darba apjoms un papildu noslodze cilvēkresursiem.</p>

6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošajos noteikumos noteiktos pabalstus administrēs Jelgavas novada Labklājības pārvalde un Administratīvā departamenta Finanšu nodaļa.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Mērķa sasniegšana nodrošina primārās veselības pakalpojumus 34 069 (iedzīvotāju skaits uz 01.01.2023.) Jelgavas novada iedzīvotājiem. Sasniedzot mērķi, tiks veicināta Jelgavas novada pašvaldības ilgtermiņa attīstība. Jelgavas novada pašvaldības finansiālais ieguldījums ir samērīgs attiecībā pret sasniegto mērķi.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>Saistošos noteikumus izstrādājusi ar Jelgavas novada domes priekšsēdētāja 2023.gada 12.aprīļa rīkojumu Nr. JNP/3-2/23/106 “Par darba grupas izveidi Jelgavas novada pašvaldības atbalsta sniegšanai ģimenes ārstiem” izveidotā darba grupa.</p> <p>Saistošo noteikumu projekts no 2023. gada ... septembra līdz ... oktobrim publicēts Pašvaldības tīmekļa vietnē www.jelgavasnovads.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai.</p> <p>Saskaņā ar Komercedarbības atbalsta kontroles likuma 10.panta 1.daļu, saistošie noteikumi nosūtīti Finanšu ministrijai atzinuma saņemšanai par <i>de minimis</i> atbalsta programmām.</p>

Domes priekšsēdētājs

M.Lasmanis